

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ผู้ขอจัดตั้งพรรคนำชัย และนายนำชัย แซ่มฟ้า ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคนำชัย

นายนำชัย แซ่มฟ้า อยู่บ้านเลขที่ ๑๗๖/๒๕๒ ถนนเทศบาลดำรง ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน เกิดวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๕ อายุ ๓๗ ปี ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ (๔) มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจัดตั้งพรรคนำชัยเป็นพรรคการเมือง โดยมี นายนำชัย แซ่มฟ้า เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองด้วย

ตามคำร้องของ นายนำชัย แซ่มฟ้า สรุปความได้ว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า ผู้ร้องได้ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตลอดเวลานายทะเบียนได้พยายามถ่วงเวลาในการดำเนินงานด้านเอกสารเกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคเป็นสลับๆ ครั้งและได้ให้ นายนำชัย แซ่มฟ้า นำผู้จัดตั้งพรรคทั้งหมดไปประชุมต่อนายทะเบียน เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๒ และได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ให้มายื่นเอกสารจัดตั้งพรรคไปก่อน ต่อมา นายนำชัย แซ่มฟ้า ได้ยื่นขอจัดตั้งพรรคใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้รับหนังสือจากนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรคนำชัย โดยอ้างว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า หัวหน้าพรรคการเมืองมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมตามมาตรา ๑๔ (๔) มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายนำชัย แซ่มฟ้า เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและถูกกีดกันกีดขวางทางการเมือง เพราะคดีที่เกิดขึ้นเป็นเพียงคดีทางแพ่งที่ผู้ร้องได้จัดทำที่ดินแบ่งขายและลูกค้านำเงินชำระค่ามัดจำไม่หมด จึงยังไม่มีกรณกรรมสิทธิ์ให้ซึ่งโฉนดที่ดินที่จะประกาศจัดตั้งพรรคของนายทะเบียน และปัจจุบันผู้ร้องได้รับการประกันตัวจากศาลแล้ว จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ (๔) มาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ นายทะเบียนรับจัดตั้งพรรคการเมืองต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับหนังสือชี้แจงจากประธานกรรมการการเลือกตั้ง นายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า

๑. เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรคนำชัย โดยมีนายนำชัย แซ่มฟ้า ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรค มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๑๘๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

๒. เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๒ หนังสือพิมพ์ข่าวสดฉบับประจำวันอาทิตย์ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๖ ลงข่าวว่า เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๔๕ น. พันตำรวจเอก เชิด ชูเวช รอง ผบก. ตร. จังหวัดนครราชสีมา ได้จับกุม สิบเอก นำชัย แซ่มฟ้า กรรมการผู้จัดการ บริษัท นำชัยวิลล่า จำกัด ตามหมายจับเลขที่ ๘๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ของ สก.อ.เมืองน่าน และพร้อมแจ้งข้อกล่าวหาข้อกล่าวหาประชาชน โดยนำตัวมาสอบที่ สก.ต. จอหอ ในเบื้องต้น สิบเอก นำชัย ให้การปฏิเสธและไม่ยอมเซ็นรับข้อกล่าวหา อ้างว่าจะให้การขึ้นศาลและยืนยันว่าคดีนี้ตนเองถูกกลั่นแกล้งทางการเมืองเพราะกำลังจัดตั้งพรรคการเมืองและขอจดทะเบียนกับทาง กกต. อยู่

๓. เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอทราบรายละเอียด กับทางตำรวจ และทราบว่าได้มีการนำตัว นายนำชัย แซ่มฟ้า ส่ง สก.อ.เมืองน่าน เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๒ เพื่อดำเนินคดีข้อกล่าวหาข้อกล่าวหาประชาชนต่อไป

๔. เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอให้ สก.อ.เมืองน่าน ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๒ ซึ่งสรุปความได้ว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า ได้หลบหนีการจับกุม ในข้อหาความผิดฐานข้อกล่าวหาประชาชนและโฆษณาแผนผังโครงการหรือวิธีการจัดสรรที่ดินซึ่งยังมิได้รับอนุญาตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๔๐ คดีมีพยานหลักฐานพอพ้องจึงเห็นควรสั่งฟ้อง แต่ผู้ต้องหา หลบหนีจึงออกหมายจับดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๒ สก.อ.เมืองน่าน ได้รับตัว สิบเอก นำชัย แซ่มฟ้า ผู้ต้องหาที่ถูก สก.ต. จอหอ จับกุมตัวและนำส่งตัวเพื่อดำเนินคดี โดยขอฝากขังต่อศาลจังหวัดน่าน ซึ่งศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว

ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ พนักงานอัยการจังหวัดน่านได้ยื่นฟ้อง สิบเอก นำชัย แซ่มฟ้า จำเลยที่ ๒ คดีฐานร่วมข้อกล่าวหาประชาชน ฯ อีกคดีหนึ่งตามหมายขังระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ที่ ๗๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒

๕. ในระหว่างการพิจารณาคำร้องขอจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องอยู่นี้ สิบเอก นำชัย แซ่มฟ้า ได้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดน่านตามหมายของศาลจังหวัดน่าน ที่ ๕๔๐/๒๕๕๒ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ และที่ ๓๐/๒๕๕๒ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ ทำให้เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญอันเป็นการขาดคุณสมบัติผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันทำให้การเป็นหัวหน้าพรรคนำชัยของ สิบเอก นำชัย แซ่มฟ้า สิ้นสุดลงไปด้วย จึงเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยของนายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม หรือไม่

พิเคราะห์เห็นว่า ในระหว่างการพิจารณาคำร้องขอจัดตั้งพรรคการเมืองของผู้ร้องอยู่นั้น ผู้ร้องได้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดน่านตามหมายของศาลจังหวัดน่าน ที่ ๕๔๐/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ และที่ ๓๐/๒๕๕๒ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ ทำให้ผู้ร้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ ที่บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ... (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย” อันเป็นการขาดคุณสมบัติผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันทำให้การเป็นหัวหน้าพรรคนำชัยของผู้ร้องสิ้นสุดลงไปด้วย และเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่อาจรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยของนายทะเบียนพรรคการเมือง เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ วรรคสามแล้ว จึงให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ